

European Commission
against Racism and Intolerance

ECRI
Commission européenne
contre le racisme et l'intolérance

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

CRI(2019)29
Version roumaine
Romanian version

RAPORTUL ANUAL PRIVIND ACTIVITATEA ECRI

pentru perioada cuprinsă între
1 ianuarie - 31 decembrie 2018

Vizitați site-ul nostru:
www.coe.int/ecri

Secrétariat de l'ECRI
Direction Générale II - Démocratie
Conseil de l'Europe
F-67075 Strasbourg Cedex
Tél. : +33 (0)3 90 21 46 62

Prezentul document este o traducere. În caz de dubiu, vă rugăm să
vă referiți la versiunea originală în engleză sau în franceză.

Strasbourg, iunie 2019

Prefață	3
Tendențele principale.....	5
Activitățile ECRI în 2018	17
1. Abordare țară-pe-țară	17
2. Lucrul privind temele generale	19
3. Relațiile cu societatea civilă	20
4. Cooperarea cu organismele de promovare a egalității în lupta cu rasismul și discriminarea rasială.	21
5. Alte activități	23
6. Strategia de comunicare	24
Cooperarea cu instanțele relevante ale Consiliului Europei și alte organizații internaționale	25
Anexa I – Componenta ECRI.....	31
Anexa II – Secretariatul ECRI	39
Anexa III – Reuniunile ECRI în 2018	41
Anexa IV – Lista publicațiilor	43

Prefață

Comisia Europeană împotriva Rasismului și Intoleranței (ECRI) este un mecanism creat în cadrul primului Summit a șefilor de stat și guvern a statelor membre ale Consiliului Europei. Decizia de a crea ECRI se regăsește în Declarația de la Viena, adoptată pe 9 octombrie 1993 de către acest Summit. Pe 13 iulie 2002, Comitetul de Miniștri a adoptat un statut autonom pentru ECRI, astfel consolidând rolul acesteia de instanță independentă de monitorizare în domeniul drepturilor omului, specializată pe probleme privind rasismul și intoleranța.

Misiunea ECRI este de a combate rasismul, xenofobia, antisemitismul și intoleranța în cadrul unei Europe mari, prin prisma protecției drepturilor omului. Acțiunile ECRI-ului acoperă toate măsurile necesare pentru a lupta contra violenței, discriminărilor și prejudecăților cu care se confruntă persoanele sau grupurile de persoane, în special pe motiv de „rasă”, culoare, limbă, religie, origine națională sau etnică.

Membrii ECRI sunt desemnați în baza cunoștințelor lor aprofundate în domeniul combaterii intoleranței. Membrii trebuie să dea dovadă de o autoritate morală și expertiză recunoscută în tratamentul întrebărilor cu privire la rasism, xenofobie, antisemitism și intoleranță. Membrii își exersează mandatul cu titlu individual, sunt independenți și imparțiali și nu pot primi nicio instrucțiune din partea guvernului lor.

Activitățile statutare ale ECRI-ului sunt: monitorizare țară-pe-țară; lucrări pe teme generale; activități în relație cu societatea civilă. Strategia aplicată de către ECRI pentru consolidarea continuă a acțiunii sale este de a proceda etapă cu etapă, având ca premisă rezultatele lucrărilor precedente, evaluându-le, consolidându-le și amplificându-le.

Tendențele principale

Introducere

1. În fiecare an, cu titlu de introducere a raportului său anual, ECRI face un bilanț a celor mai importante tendințe în materie de rasism¹, discriminare rasială², xenofobie, antisemitism și intoleranță în Europa, pentru a face cunoscut contextul în care ea activează. Caracteristicile exacte și amploarea acestor tendințe, observate în cadrul activităților ECRI, variază de la o regiune și de la o țară la alta, dar sunt cu toate suficient de răspândite pentru a fi menționate.

2. În 2018, ECRI a efectuat ultimele sale vizite în cadrul celui de al cincilea ciclu de monitorizare³, axat pe următoarele subiecte majore: prevederile legislației naționale contra rasismului și discriminării rasiale, contra discursului de ură și a violenței rasiste, homofobe și transfobe, precum și a politicilor de integrare. Ea a examinat de asemenea un anumit număr de teme specifice fiecărei țări în parte, printre care discriminarea persoanelor din comunitatea LGBTI.

3. ECRI a întâlnit situații foarte variate, uneori cu progrese și practici promițătoare, dar și cu probleme persistente, iar în unele cazuri cu o rezistență de a combate obstacolele fundamentale pentru realizarea unei egalități depline. Pentru a fortifica angajamentele politice ce tind să depășească aceste obstacole și a asigura ECRI-ului sprijinul necesar ce i-ar permite

---

¹ Recomandarea de politică generală (RPG) nr. 7 a ECRI definește rasismul drept convingerea că un motiv ca „rasa”, culoarea, limba, religia, naționalitatea, originea națională sau etnică justifică disprețuirea unei persoane sau a unui grup de persoane, ori ideea superiorității asupra unei persoane sau a unui grup de persoane.

² Recomandarea de politică generală (RPG) nr. 7 a ECRI definește discriminarea rasială ca orice diferență de tratament fondată pe un astfel de motiv ca „rasa”, culoarea, limba, religia, naționalitatea, originea națională sau etnică, fără o justificare obiectivă și rezonabilă.

³ Ultimele rapoarte ale ciclului 5 de monitorizare pe țară vor fi publicate în 2019.

să-și continue activitatea și să-și intensifice eforturile, în septembrie 2019 este preconizată, în cadrul președinției franceze a Comitetului de Miniștri a Consiliului Europei, organizarea unei conferințe care va întruni reprezentanții statelor membre împreună cu alți actori și va marca cea de a 25-a aniversare a ECRI.

Migrare și xenofobie

4. Populismul xenofob continuă să-și pună amprenta pe climatul politic actual în Europa. El alimentează o retorică ostilă față de imigranți, din care deseori rezultă un discurs de ură rasistă ce încalcă tabuurile și suscită alte expresii de ură. Această banalizare contrastează puternic cu normele care erau până acum de rigoare în discursul public și constituie un fenomen foarte îngrijorător. Transgresiunile verbale sunt astăzi frecvente.

5. Intențiile personalităților politice populiste, care caută să divizeze societățile în baza criteriilor naționale, etnice sau religioase, rămân un important subiect de îngrijorare. Ideologiile ce se bazează pe o presupusă incompatibilitate între grupurile naționale/etnice sau religioase, ca și cele care apără o superioritate „rasială”, constituie un pericol pentru societățile inclusive. Ele cultivă ura și frica, instigând diferite grupuri unele contra altele.

6. Mișcările xenofobe continuă să alimenteze un discurs construit pe clivaje identitare. Ideologia „ei/noi” pune în pericol societățile inclusive și riscă să compromită principiile bazate pe toleranță, care constituie baza societăților democratice europene. ECRI a constatat că aceste opinii nu mai sunt apanajul extremelor de dreapta a eșichierului politic, dar pot fi observate din ce în ce mai mult în sânul partidelor politice tradiționale și a guvernelor naționale. Această tendință este generatoare de conflicte, cum au demonstrat discuțiile foarte polarizate privind Pactul Mondial pentru Migrații⁴, la care mai

---

⁴ Pactul Mondial pentru Migrațiile sigure, ordonate și reglementate, adoptat pe 10 decembrie 2018, este primul document lipsit de forță de constrângere

multe state membre ale Consiliului Europei au decis să nu adere. Europa se confruntă astăzi cu o opoziție crescândă față de principiul altădată general-acceptat, conform căruia multiculturalismul constituie un element pozitiv și dezirabil pentru societățile noastre.

Discursul de ură⁵

7. Preocuparea din ce în ce mai mare a opiniei publice față de mutațiile economice, geopolitice și tehnologice este exploatată în așa fel ca imigranții și minoritățile să fie desemnați niște țapi-ispășitori, și în mod special romii și persoanele lesbiene, gay, bisexuale, transgender și intersexuale (LGBTI). În acest scenariu, existența unui discurs politic fondat pe o propagandă de dezbinare și absența unei reacții rapide prin intermediul unui contra-discurs clar sunt constatate sistematic de ECRI în concluziile sale.

8. Discursul de ură este foarte răspândit pe internet și rețelele sociale, fiind întreținut de „bule de opinie” în care persoanele nu comunică decât cu alte persoane care împărtășesc aceleași opinii. Un răspuns mai viguros și eficace discursului de ură în mediul on-line rămâne necesar, în special prin intermediul unei reglementări mai bune și ameliorarea contra-discursului. Situația se agravează din cauza difuzării în creștere a „știrilor false”, deseori destinate să creeze o imagine deformată a grupurilor minoritare vulnerabile.

9. Este imperativ de a instaura de o manieră durabilă un climat de toleranță și de respect a diversității. Personalitățile politice, șefii religioși și comunitari trebuie să joace un rol activ în lupta contra discursului de ură. Pentru aceasta, ei ar trebui nu doar să se abțină de la astfel de cuvântări publice, dar de

---

juridică, negociat la nivel inter-guvernamental, elaborat sub auspiciile Națiunilor Unite pentru a acoperi toate dimensiunile migrațiilor internaționale de o manieră globală.

⁵ Pentru o definiție a discursului de ură, a se raporta la RPG nr. 15 a ECRI privind combaterea discursului de ură.

asemenea să contracareze, într-o manieră pro-activă, public și fără întârziere așa tip de discurs.

10. În ceea ce privește partea pozitivă a lucrurilor, ECRI a notat că un număr din ce în ce mai mare de țări a luat importante măsuri pentru a asigura conformitatea legislației lor, destinată combaterii discursului de ură, cu normele europene și internaționale. Cu toate acestea, adoptarea unei legislații nu este suficientă în sine pentru instaurarea unui climat durabil de toleranță și de respectare a diversității. Aplicarea legilor și informarea privind existența lor sunt la fel de importante. De altfel, deschiderea și toleranța nu pot fi reale în mijlocul unei societăți dacă ele sunt limitate la anumite grupuri predefinite și nu includ toate persoanele. Lupta contra rasismului și intoleranței, și în special contra discursului de ură, nu se referă doar la grupurile vulnerabile. Orice persoană, chiar dacă ea nu aparține unei minorități, trebuie să beneficieze de o protecție contra discriminării pentru a realiza o egalitate deplină.

11. Discursul de ură poate de asemenea să constituie un pericol pentru ordinea democratică a statelor membre, el fiind deseori un preludeu a actelor rasiste, homofobe sau transfobe susceptibile să bulverseze structura societății în ansamblu. Este de notat în acest sens că într-un număr din ce în ce mai mare de state membre, autoritățile au creat puncte de contact speciale în cadrul poliției, care sunt însărcinate să asigure legătura cu grupurile vulnerabile. În multe cazuri, aceste inițiative au întărit încrederea membrilor grupurilor minoritare față de forțele de ordine. Ceea ce a stârnit, la rândul său, dorința victimelor infracțiunilor motivate de ură – amenințări sau agresiuni violente, de exemplu – a declara aceste incidente la poliție, astfel fiind combătută și problema numărului mic de denunțări a acestor acte. În 2018, ECRI a încurajat statele membre să adopte sau să continue să aplice această bună-practică.

Organismele de promovare a egalității⁶

12. În 2017, ECRI a adoptat versiunea revizuită a Recomandării de politică generală (RPG) nr. 2 privind organismele de promovare a egalității responsabile de combaterea rasismului și intoleranței la nivel național. În 2018, orientările stipulate în această RPG au fost difuzate și au avut loc discuții cu numeroși actori în ceea ce privește maniera lor optimă de aplicare. Astăzi, practic toate statele membre ale Consiliului Europei au creat organisme de promovare a egalității, multe dintre care există deja de un anumit timp. În activitatea lor, aceste organisme au căpătat o experiență utilă în materia ameliorării accesului la justiție și a egalității.

13. Pentru a fi eficace, organismele de promovare a egalității trebuie în primul rând să fie totalmente independente de guverne. Ele trebuie de asemenea să dispună de resurse adecvate pentru a putea să își exercite atribuțiile ce le revin. Chiar dacă aceasta nu este încă valabil peste tot, ECRI a constatat că în statele membre, responsabilii politici conștientizau din ce în ce mai mult importanța de a dispune de organisme de promovare a egalității eficace pentru a putea construi societăți inclusive. ECRI va urmări cu o atenție deosebită situația organismelor de promovare a egalității în cel de al 6-a său ciclu de monitorizare, care va debuta în ianuarie 2019.

Islamofobie

14. Islamofobia este încă răspândită în statele membre. În discursul public, islamul și musulmanii continuă să fie asociați radicalizării, violenței și terorismului. În general, în mass-media se atestă un deficit de reprezentare pozitivă a comunităților musulmane din Europa. Ura islamofobă este deseori răspândită prin intermediul internetului. Ostilitatea față de musulmani se manifestă de asemenea regulat în petiții și manifestații contra

---

⁶ Termenul de organ național specializat a fost înlocuit cu „organism de promovare a egalității” în versiunea revizuită a RPG nr. 2, publicată pe 27 februarie 2018.

construcției moscheilor. O „normalizare” periculoasă a prejudecăților islamofobe se observă în numeroase state membre.

15. Musulmanii de culoare neagră deseori se confruntă cu o discriminare multiplă. Femeile musulmane care poartă simboluri religioase vizibile sunt și ele în mod special expuse discriminării și violenței din cauza intersecționalității (încrucișării) dintre religie și gen. Ele sunt deseori ținta unor acte violente – cum ar fi smulgerea vălului integral sau a eșarfei, ori chiar scuipate. ECRI face în continuare apel la acțiuni serioase pentru a preveni și sancționa astfel de atacuri, deoarece o umilință publică de așa natură atentează la demnitatea umană, provoacă frică și izolare și afectează procesul de integrare.

Antisemitism

16. În Europa, evreii se confruntă în continuare cu ura antisemită, care poate căpăta un caracter violent. Grupările extremiste, și în particular grupurile neonaziste și islamiste, pun în pericol securitatea comunității evreiești și a membrilor săi pe continent. Instituțiile evreiești, ca sinagogile, centrele comunitare și cimitirele sunt deseori vandalizate, de asemenea ca reacție la evenimentele din Orientul Apropiat. Este din păcate răspândită ideea, și nu doar în sânul grupărilor extremiste, conform căreia atacurile contra evreilor sau a bunurilor lor ar putea fi considerate ca un răspuns justificabil față de politicile sau actele guvernului israelian. Această legitimare a actelor antisemite trebuie să fie denunțată cu toată fermitatea, în special de către persoanele care dețin funcții publice, pentru a asigura populația evreiască a Europei de faptul că ea este membru deplin a societăților în care locuiește, beneficiind de protecție legală.

17. Pentru a lupta mai eficient cu antisemitismul, tot mai multe state membre adoptă definiția elaborată de către IHRA (International Holocaust Remembrance Alliance). Un alt instrument util în contracararea antisemitismului sub toate formele sale este cooperarea strânsă între comunitățile

evreiești și autoritățile naționale. Susținerea de către guverne a dialogului religios produce de asemenea rezultate pozitive.

Rasism contra Negrilor

18. În Europa, membrii comunităților de negri continuă să fie victime ale stereotipurilor negative, prejudecăților, discursurilor de ură și violență. Marginalizarea lor socială este deseori accentuată de o discriminare în diferite sectoare ale vieții cotidiene. ECRI a constatat că există des, în ceea ce îi privește, un rasism anti-negri, în special în domeniul locativ și profesional. În numeroase țări, persoanele de ascendență africană sunt angajate, într-un număr anormal de mare, la posturi puțin calificate, chiar dacă ele dispun de studii superioare și diplome universitare. Aceste probleme structurale nu fac decât să perpetueze excluziunea lor socio-economică și afectează eforturile, din ce în ce mai numeroase, depuse de comunitatea negrilor în favoarea unei integrări mai bune, în special pentru generațiile mai tinere.

19. Din cauza ostilității crescânde față de imigranți, persoanele de ascendență africană născute în Europa sau care locuiesc de mult timp și sunt cetățeni a unui stat membru, suscită la rândul lor o animozitate exacerbată. Persoanele negre și musulmane sunt deseori victime a discriminării multiple, islamofobia adăugându-se rasismului bazat pe culoarea pielii. Printre altele, constatarea conform căreia Negrii sunt deseori obiectul unei profilări rasiale din partea forțelor de ordine, este îngrijorătoare în mod deosebit. Aceste acțiuni trebuie să fie condamnate cu fermitate, deoarece ele subminează sentimentul de apartenență și realizările obținute până acum în domeniul integrării, precum și încrederea față de stat.

Integrarea refugiaților și a beneficiarilor de protecție internațională/umanitară

20. Numeroase state membre au adoptat strategii și planuri de acțiuni pentru integrarea refugiaților și beneficiarilor de protecție internațională/umanitară ca urmare a valului de noi sosiri în timpul crizei migratorii⁷ din 2014 și 2015. ECRI notează cu satisfacție că aceste instrumente sunt deseori foarte complete și includ diferite aspecte a integrării cum ar fi studierea limbii și descoperirea culturii naționale, educația și formarea profesională, accesul la o locuință și la serviciile de sănătate. Guvernele recunosc tot mai mult că o integrare reușită necesită eforturi importante, de lungă durată și resurse financiare durabile.

21. Eforturile necesită să fie intensificate, mai ales în domeniul angajării în câmpul muncii. În cadrul vizitelor sale în țările membre, ECRI deseori a constatat că în ansamblu, rata de integrare a acestor categorii de persoane pe piața muncii, după ce ele au urmat cursuri de formare profesională, rămâne foarte mică. Deoarece problema în cauză rămâne foarte pronunțată în rândul femeilor, statele membre trebuie să combată factorii specifici de ordine socio-economică și culturală, care împiedică angajarea în câmpul muncii a acestora.

Romii și nomazii

22. Romii continuă să fie una dintre cele mai marginalizate comunități din Europa. Mulți dintre ei încă sunt într-o situație marcată de sărăcie, de un nivel de instruire extrem de scăzut, o rată a șomajului foarte ridicată și de spații de locuit deseori degradate și periculoase. În numeroase state membre, copiii romi rar acced la învățământul preșcolar. În pofida faptului că în mai multe state membre au fost înregistrate ameliorări în ceea ce privește înscrierea și prezența copiilor romi în școlile primare, numărul celor care părăsesc școala înainte de terminarea învățământului secundar este inacceptabil de mare. Acest nivel

---

⁷ Așa cum ea a fost descrisă în raportul anual din 2015 al ECRI

scăzut de studii se traduce inevitabil într-un nivel ridicat al șomajului. ECRI a constatat că deseori, programele de formare profesională cer un nivel de instruire minim, pe care romii îl dețin în rare cazuri. Absența veniturilor permanente, în asociere cu prejudecățile și discriminarea care afectează în mod curent romii, menține acest grup vulnerabil într-o stare de sărăcie extremă.

23. ECRI a notat mici progrese, în special grație creșterii numărului de cursuri de instruire destinate mediatorilor romi și a lucrului lor în școli și în serviciile de îngrijire medicală. Totuși, încă nu se atestă o fortificare masivă a activităților de sprijin destinate romilor, necesare pentru a rupe acest cerc vicios al sărăciei și excluziunii sociale. Finanțarea strategiilor și a planurilor de acțiuni naționale în favoarea romilor pe termen lung sunt rare. Abordarea în baza proiectelor de integrare a romilor este în general lipsită de continuitate și fiabilitate, iar întreruperea activităților pune deseori în pericol cele câteva progrese realizate.

Minorități etnice

24. În afară de romi, ECRI se interesează de asemenea de integrarea altor minorități etnice/naționale istorice. În acest domeniu, ea lucrează în strânsă colaborare cu Comitetul consultativ privind Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale a Consiliului Europei. Ca și în anii precedenți, ECRI a notat că minoritățile etnice istorice erau tratate în special prin prisma securității naționale. O astfel de abordare riscă să perpetueze stereotipurile negative și să obstrucționeze integrarea membrilor acestor minorități.

Homofobie și transfobie

25. Cu toate că persoanelor lesbiene, gay, bisexuale, transgender și intersexuale (LGBTI) le sunt protejate drepturile lor fundamentale în numeroase state membre, în altele ele continuă să sufere din cauza discriminării și violenței în mediile în care homofobia și transfobia persistă. În 2018, cazuri preocupante au fost semnalate în câteva țări, în special în ceea

ce privește libertatea de exprimare și libertatea de reuniune a persoanelor LGBTI, multiple declarații homofobe din partea personalităților publice – ce încurajează stereotipurile și prejudecățile în privința persoanelor LGBTI și le fac ținta violențelor – dar și agresiuni fizice și atacuri contra persoanelor LGBTI sau a locurilor în care ele sunt binevenite. Ura homofobă și transfobă, vehiculată în special prin intermediul internetului și a platformelor sociale de media, continuă să alimenteze atitudinea ostilă față de aceste persoane.

26. Pe plan pozitiv, ECRI a observat în mai multe state membre că autoritățile încercau să stabilească o cooperare strânsă cu membrii comunităților LGBTI, cu scopul de a promova, pe de o parte, drepturile lor fundamentale și pe de altă parte toleranța, mai ales prin politici, strategii și planuri de acțiune. În anumite țări au fost adoptate inițiative legislative și reglementare, pentru a acorda drepturi suplimentare cuplurilor LGBTI, cum ar fi dreptul de a încheia un parteneriat civil, dreptul de a se căsători și de a adopta copii, precum și alte drepturi din domeniul prestațiilor sociale, fiscalitate, pensie și succesiune. Aceste măsuri continuă să producă rezultate încurajatoare în ceea ce privește asigurarea unei vizibilități sporite și vehicularea unei imagini pozitive a persoanelor LGBTI în mijlocul publicului larg, contribuind astfel la combaterea discriminării și a actelor de ură vizavi de aceste persoane. ECRI a făcut apel la statele membre, pentru ca acestea să ia niște măsuri importante contra incidentelor motivate de ură față de persoanele LGBTI.

Intersecționalitatea

27. Noțiunea de intersecționalitate, și prin extindere a discriminării încrucișate, ocupă un loc important în lucrările ECRI-ului. Ea permite reperarea formelor de inegalități strâns legate unele cu altele și scoate în lumină riscurile de discriminare multiplă la care pot fi expuse anumite persoane, dacă identitățile lor se compun din mai multe elemente imbricate, cum ar fi „rasa”, originea etnică, genul, dizabilitatea și alte caracteristici. De exemplu, ECRI a demonstrat că riscul

de a nu beneficia de acces suficient la educație și îngrijire medicală este mai ridicat pentru femeile și fetele rom, din cauza intersecționalității între originea etnică, gen și sărăcie (clasă socială).

Inteligența artificială

28. În 2018, ECRI a constatat că un nou subiect de dezbateri și-a făcut apariția la diferite niveluri, privind existența unor potențiale legături între inteligența artificială (IA) și discriminarea rasială. Utilizarea inteligenței artificiale cunoaște o dezvoltare rapidă în societățile noastre. Aceasta poate avea repercusiuni enorme asupra vieților noastre și a societății în ansamblu. Deși IA poate să ofere beneficii pentru populație, ea are și potențialul de a încorpora prejudecăți și a întreține discriminarea, de o manieră intenționată sau nu, fapt ce constituie o provocare și o preocupare care vor deveni probabil din ce în ce mai importante pe măsură ce utilizarea IA se va amplifica. Există probabilitatea ca gestiunea instrumentelor și algoritmilor ce constituie inteligența artificială să nu țină cont de specificitățile și contextele culturale, societale și lingvistice, nici de problemele de gen și interes general. Anumite studii tind să indice că sistemele de publicitate și de profilare bazate pe inteligența artificială contribuie la discriminare în baza criteriilor rasiale și religioase.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului

29. Protocolul nr. 12, ce completează Convenția Europeană a Drepturilor Omului, interzicând discriminarea în general, a fost ratificat de către 20 state membre ale Consiliului Europei din cele 47, cea mai recentă fiind Portugalia în 2017.

30. ECRI notează cu satisfacție că normele sale și concluziile pe țară continuă să fie menționate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în deciziile sale. În 2018, Curtea a citat lucrările ECRI-ului în următoarele hotărâri : GRA Stiftung gegen Rassismus und Antisemitismus c. Elveției, (cererea nr. 18597/13), 9 ianuarie 2018, Mariya Alekhina și alții c. Rusiei, (cererea nr. 38004/12), 17 iulie 2018, Savva

Terentyev c. Rusiei, (cererea nr. 10692/09), 28 august 2018,
Burlya și alții c. Ucrainei, (cererea nr. 3289/10), 6 noiembrie
2018, Lakatošová și Lakatoš c. Slovaciei, (cererea nr. 655/16),
11 decembrie 2018.

Activitățile ECRI în 2018

1. Abordare țară-pe-țară

31. Monitorizarea pe țară constituie prima parte a activităților statutare ale ECRI. ECRI examinează îndeaproape situația din fiecare stat membru a Consiliului Europei și formulează idei și propuneri privind modalitățile de depășire a problemelor evidențiate. Obiectivul său este de a face recomandări utile și bine motivate, care ar putea să ajute guvernele să ia niște măsuri concrete și pragmatice pentru a combate rasismul, discriminarea rasială, xenofobia, antisemitismul și intoleranța.

32. Raportul ECRI este inițial transmis în formă de proiect de text statului membru vizat și este obiectul unui dialog confidențial. Conținutul său este revizuit ca urmare a observațiilor prezentate de autoritățile țării în cauză. În final, versiunea definitivă a raportului este adoptată și transmisă guvernului prin intermediul Comitetului de Miniștri a Consiliului Europei.

33. Abordarea țară-pe-țară a ECRI vizează ansamblul statelor membre, pe picior de egalitate. Rapoartele pentru primul ciclu au fost finisate în 1998. Din ianuarie 1999 până la sfârșitul lui decembrie 2002, ECRI a efectuat cel de al doilea său ciclu de monitorizare pe țară. Din ianuarie 2003 până la finele lui decembrie 2007, ea s-a consacrat celui de al treilea ciclu. Din ianuarie 2008 până în septembrie 2017, ECRI a lucrat asupra celui de al patrulea ciclu de monitorizare. Ultimul ciclu a fost diferit de cele precedente, deoarece ECRI a introdus procedura de monitorizare intermediară, în care ea cere statului membru vizat să aplice cu prioritate până la trei recomandări și să o informeze de măsurile luate în acest sens timp de doi ani după publicarea raportului.

34. Cel de al cincilea ciclu de monitorizare pe țară a început în 2013. Acest ciclu tratează subiecte care necesită o analiză aprofundată în toate țările membre: probleme legislative,

discursul de ură, violență rasistă, homofobie și transfobie, politici de integrare. Rapoartele conțin de asemenea și un anumit număr de teme specifice fiecărei țări, ce corespund oricărei alte mari probleme de rasism, de discriminare rasială, de xenofobie, de antisemitism sau intoleranță observată în țara în cauză. Recomandările intermediare care nu au fost implementate, sau care nu au fost implementate decât parțial, în cadrul celui de al patrulea ciclu sunt, de asemenea, examinate. În fine, în cadrul misiunii sale de monitorizare a evoluției intoleranței față de grupurile vulnerabile, ECRI poate trata discriminarea vizavi de comunitățile LGBTI în partea consacrată problemelor specifice fiecărei țări. În 2018, ea a publicat concluziile sale privind implementarea recomandărilor prioritare formulate în rapoartele sale a celui de al cincilea ciclu publicate în 2015, în privința Albaniei, Republicii Cehe, Estoniei, Greciei, Ungariei, Norvegiei și Poloniei.

35. Pentru a avea o imagine pe cât de posibil detaliată și completă a situației, ECRI organizează o vizită de contact prealabilă elaborării oricărui raport. Vizitele sunt o ocazie pentru raportorii săi de a întâlni responsabilii din diferite ministere și administrații publice care se ocupă cu probleme ce relevă de mandatul său. Ele le permit de asemenea să se întâlnească cu reprezentanții ONG-urilor care activează în aceste domenii, dar și cu experți independenți și alte persoane implicate în combaterea rasismului și intoleranței.

36. În 2018, ECRI a publicat 8 rapoarte din ciclul cinci de monitorizare pe țări privind Croația, Liechtenstein, Malta, Republica Moldova, Portugalia, Saint-Marin, Spania și Suedia.

37. Toate rapoartele publicate în 2018 au fost traduse în limba sau limbile naționale ale țărilor în cauză și au fost luate măsuri ca ele să fie difuzate cât mai larg posibil actorilor interesați la nivel național.

38. Rapoartele ECRI au avut parte de o largă acoperire mediatică. Reacțiile pe care le-au suscitat demonstrează cât sunt de actuale întrebările abordate și pe cât este de urgent de

a asigura monitorizarea realizării recomandărilor pe care aceste rapoarte le conțin.

39. În 2018, ECRI a efectuat șase vizite de contact în Finlanda, Irlanda, Olanda, România, Federația Rusă și Slovenia.

40. ECRI a început de asemenea lucrările pregătitoare pentru al șaselea ciclu de monitorizare pe țară, care va începe în 2019 și se va axa pe trei teme mari : egalitatea efectivă și accesul efectiv la drepturi, discursul de ură și violența motivată de ură, precum și integrarea și incluziunea. Din nou, rapoartele vor conține probleme specifice fiecărei țări, în special în ceea ce privește evoluția recomandărilor intermediare adoptate în timpul celui de al cincilea ciclu de monitorizare.

41. Pentru a putea menține acest ritm de vizite și a asigura un lucru calitativ, în virtutea statutului său, ECRI are nevoie de un secretariat dotat cu resurse și competențe suficiente.

2. Lucrul privind temele generale

Recomandări de politică generală

42. Recomandările de politică generală ale ECRI, care constituie cea de a doua parte a activităților sale statutare, sunt adresate guvernelor tuturor statelor membre și se referă la cele mai problematice aspecte de combatere a rasismului și intoleranței în ziua de azi. Ele propun niște orientări din care responsabilii de elaborarea strategiilor, proiectelor și programelor naționale sunt invitați să se inspire.

43. Pe 27 februarie 2018, ECRI a publicat Recomandarea de politică generală (RPG) nr. 2 revizuită, privind organismele de promovare a egalității⁸, responsabile de combaterea rasismului și intoleranței la nivel național. Această nouă versiune se inspiră din bunele-practici și enunță norme care vor

---

⁸ Termenul de organ național specializat a fost înlocuit cu „organism de promovare a egalității” în versiunea revizuită a RPG nr. 2, publicată pe 27 februarie 2018.

ajuta statele-membre să își fortifice organismele lor de promovare a egalității, care au un rol esențial în promovarea egalității și a eliminării durabile a rasismului și violenței. RPG nr. 2 revizuită vizează elementele cheie a creării, independenței și funcționării eficiente a acestor organisme și subliniază pe cât este de important ca acestea să își îndeplinească pe deplin cele două funcții principale : pe de o parte, să promoveze egalitatea și să prevină discriminarea și pe de altă parte, să ajute persoanele expuse discriminării și intoleranței, și să exercite acțiuni contencioase în numele lor.

44. Pe parcursul anului, ECRI a publicat versiunile scurte a RPG-urilor sale nr. 2 (revizuită), 3, 12, 13 și 14 în limbile oficiale ale Consiliului Europei, completând astfel colecția existentă (RPG nr. 5, 9, 10, 11, 15 și 16). Destinate publicului larg, aceste publicații cu un format atractiv conțin punctele principale ale RPG-urilor. Ele au fost difuzate pe larg în scopul utilizării lor în cadrul unor evenimente interne și externe, și au fost traduse în alte limbi europene pentru ocazii specifice.

3. Relațiile cu societatea civilă

45. Combaterea rasismului și a intoleranței este eficientă doar dacă mesajul îi difuzat în întreaga societate. În acest sens, sensibilizarea publicului larg și o strategie de comunicare adaptată sunt esențiale. ECRI acordă o mare importanță acestei de a treia componente a activității sale statutare.

46. În 2018, ECRI a participat la evenimente pe diferite teme, organizate de mai multe organizații din societatea civilă. Pe 7 septembrie, ea a participat la o masă rotundă „Partnerships for Practice: Making the Global Compact for Migration Work” organizată de Global Compacts Research Group a Universității Queen Mary din Londra (QMUL). Ea a participat de asemenea la o conferință privind infracțiunile motivate de ură, organizată de Institutul Democrației și a Societății Civile din Jena (Germania).

Organizarea meselor rotunde naționale în statele membre

47. Mesele rotunde naționale organizate de ECRI după publicarea raporturilor sale pe țară sunt un instrument prețios pentru facilitarea dialogului între actorii statali și non-statali privind problemele legate de combaterea rasismului și intoleranței. Ele vizează diverși actori ai societății civile și responsabili guvernamentali, și tind să alimenteze un dialog comun privind cea mai bună modalitate de aplicare în practică a recomandărilor ECRI.

48. ECRI a organizat o masă rotundă la Erevan, pe 25 iunie 2018, în colaborare cu Apărătorul Drepturilor Omului al Armeniei și Ministerul Justiției armean. Această masă rotundă a reunit autorități naționale și locale, universitari, reprezentanți ai puterii judiciare și poliției, organizații internaționale și ONG-uri, dar și membri ai grupurilor vulnerabile ce relevă de mandatul ECRI. Participanții au examinat acțiunile întreprinse ca urmare a recomandărilor formulate de ECRI în raportul său din 2016 privind Armenia și, în particular, cele ce vizau cadrul legislativ și instituțional al combaterii discriminării, politicile de integrare, refugiații și alți imigranți.

49. Această masă rotundă a sporit vizibilitatea lucrărilor ECRI și a asigurat un impact mai mare a recomandărilor sale în Armenia.

4. Cooperarea cu organismele de promovare a egalității în lupta cu rasismul și discriminarea rasială

50. Organismele de promovare a egalității sunt niște parteneri strategici pentru ECRI. Pe 24 mai 2018, la Strasbourg a avut loc seminarul anual al ECRI cu aceste organisme. Sesiunea de dimineață a fost consacrată lansării Recomandării de politică generală nr. 2 revizuită privind organismele de promovare a egalității și avea ca scop sprijinirea aplicării unor norme mai robuste pentru aceste organisme în statele membre. La eveniment au participat : reprezentanți ai organismelor de promovare a egalității a statelor membre, în special mediatorii

(ombudsmanii) naționali și a instituțiilor naționale a drepturilor omului, membri ai ECRI, organizații interguvernamentale europene și internaționale, ONG-uri și rețele, reprezentanți ai autorităților naționale și membri ai parlamentelor naționale. Sesiunea de după-amiază, consacrată examinării rolului organismelor de promovare a egalității în lupta cu discursul de ură, a scos în evidență realizările în domeniu și punctele ce necesită ameliorare.

51. ECRI a participat la ce de al patrulea seminar organizat de IPCAN (Independent Police Complaints Authorities' Network) privind „Deontologia forțelor de ordine în relațiile lor cu imigranții în Europa”, găzduit de Apărătorul francez de drepturi pe 14 decembrie la Paris. Ea a continuat de asemenea cooperarea sa cu Rețeaua europeană a organismelor de promovare a egalității (Equinet), participând la conferința „Investing in Equality”, ce a avut loc pe 1 iunie 2018 la Bruxelles și la un seminar al Equinet în ceea ce privește organismele de promovare a egalității responsabile de combaterea discursului de ură, ce s-a desfășurat între 19-21 noiembrie la Roma.

5. Alte activități

52. În 2018, ECRI a participat activ la evenimente organizate de autorități naționale și locale. Pe 2 și 3 februarie, președintele și prima vice-președintă a ECRI au participat la un program de instruire a cadrelor didactice privind Recomandarea de politică generală nr. 10 ce se referă la combaterea rasismului și discriminării rasiale în mediul și prin intermediul educației școlare, ce a fost organizată la Atena, la solicitarea primarului Atenei, în cooperare cu biroul Reprezentantului special al Secretarului General privind Migrația și Refugiații. Președintele ECRI a participat, pe 22 și 23 mai la Sofia, la un seminar de instruire destinat responsabililor politici și tinerilor diplomați privind drepturile omului și lupta contra antisemitismului și infracțiunile motivate de ură, co-organizat de Ministerul Afacerilor Externe al Bulgariei, Institutul Yad Vashem și Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA). Pe 24 mai, la Valetta, prima vice-președintă a ECRI a participat la o conferință privind drepturile omului și egalitatea 2.0, organizată de Ministerul Afacerilor Europene și a Egalității din Malta. Membrul ECRI desemnat de România a prezentat, la o Conferință privind instrumentele combaterii rasismului și discriminării rasiale în domeniul sportului, care a avut loc pe 9 noiembrie la București, Recomandarea de politică generală nr. 12 privind contracararea rasismului și a discriminării rasiale în sport, precum și exemple de bune-practici. Conferința a fost co-organizată de Societatea Științelor Juridice, baroul București, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și Parlamentul României. Au participat: Ministerul României a Tineretului și Sportului, organizații internaționale ca Comitetul Olimpic, FIFA, UEFA, diferiți sportivi și reprezentanți ai asociațiilor sportive, reprezentanți ai colectivităților locale și ONG-uri.

53. La cea de a 77-a reuniune plenară din 4-7 decembrie, ECRI a ales doi vice-președinți și un membru al biroului: dna Maria Daniella Marouda (membră desemnată de Grecia) a fost aleasă prima vice-președintă până pe 31 decembrie 2019 și

dna Domenica Ghidei Biidu (membră desemnată de Olanda) a fost aleasă a doua vice-președintă pentru un an. DI Cristian Jura (membru desemnat de România) a fost ales membru al Biroului pentru doi ani. Toate aceste alegeri au fost organizate conform articolelor 6 și 7 din Regulamentul ECRI.

6. Strategia de comunicare

54. Pentru a accede la un public mai larg, ECRI a publicat și tradus în limbi non- oficiale versiunile scurte ale recomandărilor sale de politică generală, care au fost difuzate în septembrie 2018 autorităților naționale, birourilor de cooperare a Consiliului Europei, organismelor de promovare a egalității, ONG-urilor și rețelelor de grupuri profesionale. Versiunile scurte ale acestor texte au fost traduse în diferite limbi non- oficiale ale Consiliului Europei, ca germana, rusa, turca, finlandeza, poloneza și slovacă. Printre altele, anumite activități precum publicarea raporturilor naționale ale ECRI și concluziile sale de monitorizare intermediară, vizitele efectuate, lansarea Recomandării de politică generală nr. 2 revizuită (privind organismele de promovare a egalității) și masa rotundă din Armenia au fost mediatizate pe larg. Pe parcursul anului, au fost recenzate în jur de 400 articole de presă care relatau lucrările ECRI. ECRI va continua să ia noi măsuri pentru a-și fortifica strategia de comunicare.

Cooperarea cu instanțele relevante ale Consiliului Europei și alte organizații internaționale

55. ECRI a participat și a contribuit la numeroase evenimente în cadrul cooperării pe care o are cu instanțele competente ale Consiliului Europei și alte organizații internaționale.

Consiliul Europei

56. În cadrul celei de a 75-a sale reuniuni plenare (21-23 martie 2018), ECRI a avut un schimb de opinii cu dl Thorbjørn Jagland, Secretarul General al Consiliului Europei. La cea de a 76-a reuniune plenară (19-22 iunie 2018), ea a avut un schimb de păreri cu dl Tomáš Boček, Reprezentantul Special al Secretarului General pentru Migrație și Refugiați, privind problemele de protecție a imigranților și refugiaților în statele membre. Ea a întreținut, de asemenea, un schimb de opinii cu dl Guido Raimondi, președintele Curții Europene a Drepturilor Omului, privind activitățile recente ale Curții și cooperarea cu ECRI.

57. În 2018, ECRI a continuat cooperarea sa cu alte organe de monitorizare a Consiliului Europei. Pe 18 și 19 iunie, ea a participat la o conferință privind minoritățile și limbile minoritare într-o Europă în mutație, pentru a comemora cei 20 de ani a Convenției-cadru pentru protecția minorităților naționale și a Cartei europene a limbilor regionale și minoritare.

58. Adunarea Parlamentară (APCE) și Congresul Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei sunt reprezentați la reuniunile plenare ale ECRI și contribuie la lucrările sale. ECRI a prezentat de asemenea observații privind Recomandarea 2140 (2018) a Adunării Parlamentare „Acces ilimitat a organelor de monitorizare a drepturilor omului ale Consiliului Europei și ale Națiunilor Unite la statele membre, inclusiv în „zonele gri””.

59. La cea de a 77-a reuniune plenară (4-7 decembrie 2018), ECRI a avut un schimb de opinii cu două persoane ce dețin funcții-cheie în cadrul Consiliului Europei, dl Jeroen Schokkenbroek, responsabil de direcția anti-discriminare, privind temele de lucru ale direcției sale și dna Irena Guidikova, șefa diviziei de programe privind incluziunea și anti-discriminarea, privind programul „orașe interculturale”, de care ea se ocupă. Președintele ECRI a participat la Conferința de evaluare a campaniei tinerilor a Mișcării contra discursului de ură, care a avut loc pe 10 și 11 aprilie 2018 la Strasbourg.

60. În 2018, ECRI a luat parte la două evenimente organizate în cadrul campaniei comune a Consiliului Europei și Uniunii Europene „Facilitate orizontală pentru Balcanii occidentali și Turcia”, desfășurate în contextul uneia dintre cele trei teme a programului, combaterea discriminării și protecția drepturilor grupurilor vulnerabile. Primul eveniment a fost o conferință regională de nivel înalt, care a avut loc pe 15 și 16 februarie la Sarajevo, pe tema „Strengthening the Human Rights Ombudsman to fight Discrimination” și al doilea o conferință regională pe tema „Tolerant and Inclusive Societies in the Western Balkans”, ce s-a desfășurat pe 14 și 15 noiembrie 2018 la Podgorica.

61. ECRI primește regulat informații privind lucrările altor instanțe ale Consiliului Europei ce tratează probleme legate de rasism și intoleranță, și la rândul său informează aceste instanțe, prin intermediul Secretariatului, despre propriile activități.

Organizația Națiunilor Unite

Examenul periodic universal (EPU)

62. În 2018, ECRI a contribuit la sesiunile 31, 32 și 33 a Examenului periodic universal cu raporturile sale pe țară și concluziile privind recomandările ce erau obiectul monitorizării periodice.

Convențiile ONU

63. Raporturile ECRI se referă cu regularitate la Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială. ECRI de asemenea încurajează statele care încă nu au făcut-o, să adopte declarația prevăzută de articolul 14 al Convenției, pentru a permite persoanelor sau grupurilor de persoane să depună o petiție Comitetului pentru eliminarea discriminării rasiale (CERD).

Înaltul Comisariat pentru Drepturile Omului (ICDO)

64. ECRI este invitat cu regularitate la reuniunile organizate de ICDO și să îi prezinte contribuțiile bazate pe activitatea sa de monitorizare și lucrările tematiche. De asemenea, membri ai personalului ICDO sunt cu regularitate invitați la întâlnirile organizate de ECRI. Participarea unui reprezentant al secției combaterii discriminării rasiale din cadrul Înaltului Comisariat pentru Drepturile Omului a Națiunilor Unite la conferința ECRI privind versiunea revizuită a Recomandării de politică generală nr. 2, referitor la organismele de promovare a egalității, a permis celor două instanțe să opereze un schimb de experiențe în domeniul vizat.

Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO)

65. Prima vice-președintă a ECRI a asistat la o Conferință internațională privind diversitatea culturală ce a avut loc pe 26 și 27 noiembrie la Universitatea Macedoniei din Thessaloniki (Grecia), cu tema „Drepturile omului și diversitatea culturală”, co-organizată de UNESCO Chair (centru de competență) pentru politica interculturală (Universitatea Macedoniei),

UNESCO Chair privind femeile, pacea și securitatea (Universitatea Macedoniei), UNESCO Chair pentru formarea în drepturile omului, democrație și pace (Universitatea Aristotel din Thessaloniki), Centrul de excelență Jean Monnet în drept constituțional și religie a Facultății de drept a Universității Aristotel din Thessaloniki și Jean Monnet Chair privind politicile de educație, formare, cercetare și inovare în UE.

Înaltul Comisariat pentru Refugiați (ICR)

66. ECRI întreține strânse relații de lucru cu ICR, facilitate de reprezentarea acestuia pe lângă instituțiile europene din Strasbourg. Ea primește cu regularitate informații din partea ICR privind vizitele pe țară și mesele sale rotunde, precum și diferite probleme juridice.

Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE)

67. ECRI și Biroul pentru Instituțiile Democratice și Drepturile Omului (BIDDO) al OSCE au continuat să se invite la conferințele și reuniunile lor respective. BIDDO/OSCE este sistematic invitat și participă la mesele rotunde naționale ale ECRI ; în aceeași manieră, ECRI contribuie cu regularitate la reuniunile BIDDO.

68. În 2018, consilierul BIDDO privind combaterea rasismului și xenofobiei a asistat la seminarul anual al ECRI cu organismele de promovare a egalității (Strasbourg, 24 mai) consacrat lansării Recomandării de politică generală nr. 2 privind organismele de promovare a egalității și combatere a rasismului și intoleranței la nivel național, dar și dezbaterilor și a unui schimb de experiențe între reprezentanții organismelor naționale de promovare a egalității în ceea ce privește bunele-practici în materie de combatere a discursului de ură (a se vedea punctul 50 de mai sus). ECRI a participat la Conferința „Combating Intolerance and Discrimination, with a Focus on Discrimination Based on Religion or Belief: Towards a Comprehensive Response in the OSCE Region”, pe 22 octombrie, la Roma.

69. ECRI și BIDDO continuă să coopereze strâns pentru a ameliora răspunsurile aduse de societatea civilă și state la infracțiunile motivate de ură, un domeniu de interes comun în ceea ce privește de asemenea cel de al cincilea ciclu de monitorizare a ECRI, care vizează în special discursul de ură și violență cu caracter rasist. În cadrul acestei cooperări, ambele organe beneficiază de experiența și inițiativele celeilalte părți în acest domeniu. BIDDO citează sistematic raporturile pe țară și Recomandările de politică generală ale ECRI. ECRI utilizează datele BIDDO în ceea ce privește infracțiunile motivate de ură în toate rapoartele de monitorizare pe țară. BIDDO a contribuit la Recomandarea de politică generală nr. 2 revizuită a ECRI privind organismele de promovare a egalității și combaterii rasismului și intoleranței la nivel național, publicată pe 27 februarie 2018, iar Secretariatele BIDDO și ECRI au lucrat în comun asupra unui document ce vizează să definească infracțiunile motivate de ură și discursul de ură.

70. BIDDO și ECRI sunt de asemenea membri ai Sub-grupului privind metodologiile de înregistrare și de colectare a datelor privind infracțiunile motivate de ură (*Subgroup on methodologies for Recording and Collecting Data on Hate Crime*), în cadrul Grupului de nivel înalt a Comisiei Europene pentru combaterea rasismului, xenofobiei și a altor forme de intoleranță (*High Level Group to Combat Racism, Xenophobia and Other Forms of Intolerance*), condus de Agenția pentru Drepturile Fundamentale a Uniunii Europene. Acest sub-grup este însărcinat să stabilească principiile recensământului infracțiunilor motivate de ură în statele membre ale UE și să contribuie la aplicarea lor în practică la nivel național.

Uniunea Europeană

Comisia Europeană

71. Direcția „Egalitate și cetățenie a Uniunii” din Direcția Generală Justiție și Consumatori a Comisiei Europene și Secretariatul ECRI se informează reciproc despre progresele importante înregistrate în activitatea lor și fac schimb de informații pe teme de interes comun.

Agencia pentru Drepturi Fundamentale (FRA)

72. Cooperarea între ECRI și FRA a continuat în 2018; ECRI citează, printre altele, cu regularitate lucrările FRA în raporturile sale. ECRI a continuat să furnizeze elemente FRA-ului pentru raportul său anual și FRA ECRI-ului pentru elaborarea raporturilor sale pe țară. Pe parcursul anului, ECRI a participat activ la mai multe evenimente organizate de FRA, printre care reuniunile sub-grupului privind elaborarea metodologiilor de colectare și înregistrare a datelor relative la infracțiunile motivate de ură. ECRI a participat la Forumul drepturilor fundamentale 2018 – Open session : The Fight against Hate Speech Can Be Won: New Developments in Europe, ce a avut loc pe 25-27 septembrie la Viena.

Grupul Băncii Mondiale

73. Pe 17 mai, la Viena, ECRI a participat la comemorarea Zilei mondiale a combaterii homofobiei, transfobiei și bifobiei (IDAHOT), organizată de Grupul Băncii Mondiale și Ministerul Federal al Austriei pentru Europa, Integrare și Afaceri Externe.

Declarație comună

74. Pe 21 martie, cu ocazia Zilei Internaționale pentru Eliminarea Discriminării Rasiale, ECRI, FRA și BIDDO/OSCE au publicat o declarație comună în care au subliniat importanța de fortificare a organismelor de promovare a egalității și asigurarea eficacității și independenței lor, pentru ca ele să-și poată exercita rolul esențial în combaterea rasismului și discriminării.

Anexa I – Componenta ECRI⁹

Nume	Membru desemnat de țara	Data expirării mandatului
Doamna Arzu AGHDASI-SISAN	Azerbaidjan	31 decembrie 2022
Domnul Christian ÅHLUND	Suedia	24 mai 2020
Domnul Sinisa BJEKOVIC	Munte negru	9 decembrie 2023
Domnul Thomas BÜCHEL	Liechtenstein	27 mai 2019
Domnul Patrice DAVOST	Monaco	6 decembrie 2020
Domnul Régis de GOUTTES	Franța	16 septembrie 2019
Domnul Vitaliano ESPOSITO	Italia	31 decembrie 2022
Domnul Michael FARRELL	Irlanda	29 noiembrie 2021
Doamna Inês FERREIRA LEITE	Portugalia	25 septembrie 2023
Domnul Saša GAJIN	Serbia	6 noiembrie 2022
Doamna Domenica GHIDEI BIIDU	Olanda	7 octombrie 2020

---

⁹ Toate tabelurile acestei anexe reflectă situația la 31 decembrie 2018

Nume	Membru desemnat de țara	Data expirării mandatului
Doamna Sara GIMÉNEZ GÍMENEZ	Spania	31 decembrie 2022
Domnul Richard GIRAGOSIAN	Armenia	25 septembrie 2023
Doamna Helena HOFMANNOVÁ	Republica Cehă	31 decembrie 2022
Doamna Vasilika HYSI	Albania	31 decembrie 2022
Doamna Irena ILIEVA	Bulgaria	31 decembrie 2022
Doamna Barbara JOHN	Germania	31 decembrie 2022
Domnul Ögmundur JONASSON	Islanda	31 decembrie 2022
Domnul Imre JUHÁSZ	Ungaria	31 decembrie 2022
Domnul Cristian JURA	România	31 decembrie 2022
Doamna Anhelita KAMENSKA	Letonia	25 octombrie 2021
Doamna Elżbieta KARSKA	Polonia	2 mai 2022
Doamna Els KEYTSMAN	Belgia	31 decembrie 2022
Doamna Neža KOGOVŠEK ŠALAMON	Slovenia	31 decembrie 2022

Nume	Membru desemnat de țara	Data expirării mandatului
Domnul Volodymyr KULYK	Ucraina	10 decembrie 2023
Doamna Renee LAIVIERA	Malta	17 noiembrie 2019
Domnul Jean-Paul LEHNERS	Luxembourg	8 februarie 2021
Domnul Šarūnas LIEKIS	Lituania	31 decembrie 2022
Doamna Ülle MADISE	Estonia	31 decembrie 2022
Doamna Maria Daniella MAROUDA	Grecia	4 noiembrie 2020
Doamna Kristina PARDALOS	Saint-Marin	11 decembrie 2023
Domnul Andreas PASCHALIDES	Cipru	31 decembrie 2022
Domnul Jacint RIBERAYGUA CAELLES	Andorra	26 septembrie 2021
Doamna Elene RUSSETSKAIA	Georgia	31 decembrie 2022
Domnul Gerald SCHÖPFER	Austria	27 februarie 2020
Doamna Tena ŠIMONOVIC EINWALTER	Croația	1 iulie 2019
Domnul Sergey SOKOLOVSKIY	Federația Rusă	31 decembrie 2022

Nume	Membru desemnat de țara	Data expirării mandatului
Domnul Aslak SYSE	Norvegia	31 decembrie 2022
Domnul Kadri Ecved TEZCAN	Turcia	31 decembrie 2022
Domnul Daniel THÜRER	Elveția	31 decembrie 2018
Doamna Reetta TOIVANEN	Finlanda	1 iulie 2019
Domnul Michal VAŠEČKA	Slovacia	31 decembrie 2022
Domnul Jens VEDSTED-HANSEN	Danemarca	31 decembrie 2022
Domnul Michael WHINE	Regatul-Unit	25 septembrie 2023
Loc vacant	Bosnia-Herțegovina	
Loc vacant	Republica Moldova	
Loc vacant	«Ex-republica iugoslavă a Macedoniei» ¹⁰	

---

¹⁰ Începând cu 12 februarie 2019, Macedonia de Nord a devenit numele oficial al „ex-Republicii Yugoslave a Macedoniei”

Membri-supleanți ai ECRI

Nume	Membru-supleant desemnat de	Data expirării mandatului
Doamna Doris ANGST	Elveția	31 decembrie 2018
Doamna Costanza HERMANIN	Italia	31 decembrie 2022
Doamna Ketevan KHUTSISHVILI	Georgia	31 decembrie 2022
Doamna Renée KOERING-JOULIN	Franța	16 septembrie 2019
Domnul Paul Aarre LAPPALAINEN	Suedia	24 mai 2020
Domnul Alexis MARQUET	Monaco	6 decembrie 2020
Doamna Aránzazu MORETÓN TOQUERO	Spania	31 decembrie 2022
Doamna Anna RASTAS	Finlanda	1 iulie 2019
Doamna Fabienne ROSSLER	Luxemburg	8 februarie 2021
Domnul François SANT'ANGELO	Belgia	31 decembrie 2022
Domnul Gjergj SINANI	Albania	31 decembrie 2022

Observatori ai ECRI

Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei

Domnul Titus CORLĂȚEAN

Domnul Bertrand SORRE

Domnul Damien THIÉRY

Congresul Autorităților Locale și Regionale a Consiliului Europei

Domnul Varinder Singh BOLA

Sfântul Scaun

Domnul Jean-Pierre MACHELON

Comisia Europeană

Doamna Barbara NOLAN

Domnul Szabolcs SCHMIDT

Mexic

Doamna Alexandra HAAS PACIUC

Biroul ECRI

Domnul Jean-Paul LEHNERS
Președinte
membru desemnat de Luxemburg

Doamna Maria Daniella MAROUDA
Vice-președintă
membră desemnată de Grecia

Doamna Reetta TOIVANEN
vice-președintă
membră desemnată de Finlanda

Domnul Christian AHLUND
Membru al Biroului
membru desemnat de Suedia

Domnul Siniša BJEKOVIC
Membru al Biroului
membru desemnat de Muntenegru

Domnul Michael FARRELL
Membru al Biroului
membru desemnat de Irlanda

Domnul Šarūnas LIEKIS
Membru al Biroului
membru desemnat de Lituania

Anexa II – Secretariatul ECRI¹¹

Doamna Michèle AKIP, Secretar executiv al ECRI

Tel: +33 (0) 3 88 41 23 46

Domnul Stefano VALENTI, Responsabil de relațiile externe

Tel: +33 (0) 3 90 21 43 28

Doamna Camilla TESSENYI, Juristă

Tel: + 33 (0) 3 88 41 30 29

Domnul Thobias BERGMANN, Responsabil de programe

Tel: + 33 (0) 3 90 21 46 19

Domnul Wolfram BECHTEL, Juriste

Tel: + 33 (0) 3 90 21 58 44

Doamna Zeynep USAL KANZLER, Juristă

Tel.: +33 (0) 3 90 21 63 63

Doamna Sophie KURT, Responsabilă de studii și proiecte

Tel: +33 (0) 3 88 41 35 28

Doamna Paula ECK-WALTERS, Asistentă administrativă

Tel: +33 (0) 3 88 41 33 99

Doamna Sylvia LEHMANN, Asistentă

Tel: +33 (0) 3 88 41 29 64

Doamna Maya RASMUSSEN, Asistentă

Tel: +33 (0) 3 88 41 24 02

---

¹¹ Această anexă reflectă situația de la 31 decembrie 2018.

Adresa Secretariatului

Direction générale II - Démocratie
Direction de l'anti-discrimination
Conseil de l'Europe
67075 STRASBOURG CEDEX
France

Email Secretariat : ecri@coe.int

Anexa III – Reuniunile ECRI în 2018

Sesiunile plenare

- 21-23 martie 2018
- 19-22 iunie 2018
- 4-7 decembrie 2018

Reuniunile grupului de lucru privind relațiile cu societatea civilă și organele specializate

- 20 martie 2018
- 18 iunie 2018
- 3 decembrie 2018

Mese-rotunde naționale

- Armenia: 27 iunie 2018

Seminar cu organismele de promovare a egalității și conferința de lansare a Recomandării de politică generală (RPG) nr. 2 a ECRI privind organismele de promovare a egalității

- 24 mai 2018

Reuniunile grupurilor de lucru CBC

Pregătirea vizitelor de contact :

• Belgia:	7 decembrie 2018
• Finlanda:	22 iunie 2018
• Germania	16 noiembrie 2018
• Irlanda:	18 mai 2018
• Olanda:	20 martie 2018
• România:	8 martie 2018
• Slovenia:	9 martie 2018
• Elveția:	3 decembrie 2018

Reuniunile Biroului

- 17 ianuarie 2018
- 20 martie 2018
- 18 iunie 2018
- 12 octombrie 2018
- 3 decembrie 2018

Amendamente :

- Irlanda: 5 decembrie 2018
- Letonia: 19 iunie 2018
- Republica Moldova: 21 martie 2018
- Olanda: 4 decembrie 2018
- Portugalia: 21 martie 2018
- România: 5 decembrie 2018
- Federația Rusă: 20 iunie 2018
- Slovenia: 4 decembrie 2018

Monitorizare intermediară :

- Azerbaidjan: 7 decembrie 2018
- Cipru: 6 decembrie 2018
- Franța: 20 iunie 2018
- Georgia : 21 iunie 2018
- Italia: 5 decembrie 2018
- Lituania: 4 decembrie 2018
- Monaco: 19 iunie 2018
- « Ex-republica Iugoslavă a Macedoniei »: 5 decembrie 2018
- Turcia: 6 decembrie 2018
- Regatul-Unit: 7 decembrie 2018

Vizite de contact

- România: 16-20 aprilie 2018
- Federația Rusă: 5-9 februarie 2018
- Slovenia: 16-20 aprilie 2018
- Finlanda: 10-14 septembrie 2018
- Irlanda: 2-5 iulie 2018
- Olanda: 2-6 iulie 2018

Anexa IV – Lista publicațiilor¹²

- ECRI General Policy Recommendation No.1: Combating racism, xenophobia antisemitism and intolerance (Strasbourg, 4 October 1996)
- ECRI General Policy Recommendation No.2: Equality Bodies to combat racism and intolerance at national level (Strasbourg, 7 December 2017)
- ECRI General Policy Recommendation No.3: combating racism and intolerance against Roma/Gypsies (Strasbourg, 6 March 1998)
- ECRI General Policy Recommendation No.4: National surveys on the experience and perception of discrimination and racism from the point of view of potential victims (Strasbourg, 6 March 1998)
- ECRI General Policy Recommendation No.5: Combating intolerance and discrimination against Muslims (Strasbourg, 27 April 2000)
- ECRI General Policy Recommendation No.6: Combating the dissemination of racist, xenophobic and antisemitic material via the Internet (Strasbourg, 15 December 2000)
- ECRI General Policy Recommendation No.7: National legislation to combat racism and racial discrimination (Strasbourg, 13 December 2002 and revised on 7 December 2017)
- ECRI General Policy Recommendation No.8: Combating racism while fighting terrorism (Strasbourg, 8 June 2004)
- ECRI General Policy Recommendation No.9: The fight against antisemitism (Strasbourg, 9 September 2004)

---

¹² Publicațiile perimate nu figurează în această listă

- ECRI General Policy Recommendation No.10: Combating racism and racial discrimination in and through school education (Strasbourg, 21 March 2007)
- ECRI General Policy Recommendation No.11: Combating racism and racial discrimination in policing (Strasbourg, 4 October 2007)
- ECRI General Policy Recommendation No.12: Combating racism and racial discrimination in the field of sport (Strasbourg, 19 March 2009)
- ECRI General Policy Recommendation No.13: Combating anti-Gypsyism and discrimination against Roma (Strasbourg, 19 September 2011)
- ECRI General Policy Recommendation No.14: Combating racism and racial discrimination in employment (Strasbourg, 25 September 2012)
- ECRI General Policy Recommendation No.15: Combating Hate Speech (Strasbourg, 21 March 2016)
- ECRI General Policy Recommendation No.16: Safeguarding irregularly present migrants from discrimination (Strasbourg, 10 May 2016)
- ECRI's country-by-country approach:
  - First round:
    - Volume I (Strasbourg, September 1997)
    - Volume II (Strasbourg, March 1998)
    - Volume III (Strasbourg, 15 June 1998)
    - Volume IV (Strasbourg, 26 January 1999)
    - Volume V (Strasbourg, 13 March 1999)
    - Volume VI (Strasbourg, 24 May 1999)
    - Volume VII (Strasbourg, 9 November 1999)

→ Second round:

- Albania (Strasbourg, 3 April 2001)
- Andorra (Strasbourg, 15 April 2003)
- Armenia (Strasbourg, 8 July 2003)
- Austria (Strasbourg, 3 April 2001)
- Azerbaijan (Strasbourg, 15 April 2003)
- Belgium (Strasbourg, 21 March 2000)
- Bulgaria (Strasbourg, 21 March 2000)
- Croatia (Strasbourg, 3 July 2001)
- Cyprus (Strasbourg, 3 July 2001)
- Czech Republic (Strasbourg, 21 March 2000)
- Denmark (Strasbourg, 3 March 2001)
- Estonia (Strasbourg, 23 April 2002)
- Finland (Strasbourg, 23 July 2002)
- France (Strasbourg, 27 June 2000)
- Georgia (Strasbourg, 23 April 2002)
- Germany (Strasbourg, 3 July 2001)
- Greece (Strasbourg, 27 June 2000)
- Hungary (Strasbourg, 21 March 2000)
- Iceland (Strasbourg, 8 July 2003)
- Ireland (Strasbourg, 23 April 2002)
- Italy (Strasbourg, 23 April 2002)
- Latvia (Strasbourg, 23 July 2002)
- Liechtenstein (Strasbourg, 15 April 2003)
- Lithuania (Strasbourg, 15 April 2003)
- Luxembourg (Strasbourg, 8 July 2003)
- Malta (Strasbourg, 23 July 2002)
- Republic of Moldova (Strasbourg, 15 April 2003)
- The Netherlands (Strasbourg, 13 November 2001)
- Norway (Strasbourg, 27 June 2000)
- Poland (Strasbourg, 27 June 2000)
- Portugal (Strasbourg, 4 November 2002)
- Romania (Strasbourg, 23 April 2002)
- Russian Federation (Strasbourg, 13 November 2001)
- San Marino (Strasbourg, 4 November 2003)
- Slovakia (Strasbourg, 27 June 2000)
- Slovenia (Strasbourg, 8 July 2003)
- Spain (Strasbourg, 8 July 2003)
- Sweden (Strasbourg, 15 April 2003)

- Switzerland (Strasbourg, 21 March 2000)
- “the former Yugoslav Republic of Macedonia” (Strasbourg, 3 April 2001)
- Turkey (Strasbourg, 3 July 2001)
- Ukraine (Strasbourg, 23 July 2002)
- United Kingdom (Strasbourg, 3 April 2001)
- Compilation of second round reports (Strasbourg, February 2004)

→ Third round:

- Albania (Strasbourg, 14 June 2005)
- Andorra (Strasbourg, 12 February 2008)
- Armenia (Strasbourg, 13 February 2007)
- Austria (Strasbourg, 15 February 2005)
- Azerbaijan (Strasbourg, 24 May 2007)
- Belgium (Strasbourg, 27 January 2004)
- Bosnia and Herzegovina (Strasbourg, 15 February 2005)
- Bulgaria (Strasbourg, 27 January 2004)
- Croatia (Strasbourg, 14 June 2005)
- Cyprus (Strasbourg, 16 May 2006)
- Czech Republic (Strasbourg, 8 June 2004)
- Denmark (Strasbourg, 16 May 2006)
- Estonia (Strasbourg, 21 February 2006)
- Finland (Strasbourg, 24 May 2007)
- France (Strasbourg, 15 February 2005)
- Georgia (Strasbourg, 13 February 2007)
- Germany (Strasbourg, 8 June 2004)
- Greece (Strasbourg, 8 June 2004)
- Hungary (Strasbourg, 8 June 2004)
- Iceland (Strasbourg, 13 February 2007)
- Ireland (Strasbourg, 24 May 2007)
- Italy (Strasbourg, 16 May 2006)
- Latvia (Strasbourg, 12 February 2008)
- Liechtenstein (Strasbourg, 29 April 2008)
- Lithuania (Strasbourg, 21 February 2006)
- Luxembourg (Strasbourg, 16 May 2006)
- Malta (Strasbourg, 29 April 2008)
- Republic of Moldova (Strasbourg, 29 April 2008)
- Monaco (Strasbourg, 24 May 2007)

- Netherland (Strasbourg, 12 February 2008)
- Norway (Strasbourg, 27 January 2004)
- Poland (Strasbourg, 14 June 2005)
- Portugal (Strasbourg, 13 February 2007)
- Romania (Strasbourg, 21 February 2006)
- Russian Federation (Strasbourg, 16 May 2006)
- San Marino (Strasbourg, 29 April 2008)
- Serbia (Strasbourg, 29 April 2008)
- Slovakia (Strasbourg, 27 January 2004)
- Slovenia (Strasbourg, 13 February 2007)
- Spain (Strasbourg, 21 February 2006)
- Sweden (Strasbourg, 14 June 2005)
- Switzerland (Strasbourg, 27 January 2004)
- "the former Yugoslav Republic of Macedonia" (Strasbourg, 15 February 2005)
- Turkey (Strasbourg, 15 February 2005)
- Ukraine (Strasbourg, 12 February 2008)
- United Kingdom (Strasbourg, 14 June 2005)

→ Fourth round:

- Albania (Strasbourg, 2 March 2010)
- Andorra (Strasbourg, 22 May 2012)
- Armenia (Strasbourg, 9 February 2011)
- Austria (Strasbourg, 2 March 2010)
- Azerbaijan (Strasbourg, 31 May 2011)
- Belgium (Strasbourg, 26 May 2009)
- Bosnia and Herzegovina (Strasbourg, 8 February 2011)
- Bulgaria (Strasbourg, 24 February 2009)
- Croatia (Strasbourg, 25 September 2012)
- Cyprus (Strasbourg, 31 May 2011)
- Czech Republic (Strasbourg, 15 September 2009)
- Denmark (Strasbourg, 22 May 2012)
- Estonia (Strasbourg, 2 March 2010)
- Finland (Strasbourg, 9 July 2014)
- France (Strasbourg, 15 June 2010)
- Georgia (Strasbourg, 15 June 2010)
- Germany (Strasbourg, 26 May 2009)
- Greece (Strasbourg, 15 September 2009)
- Hungary (Strasbourg, 24 February 2009)

- Iceland (Strasbourg, 21 February 2012)
- Ireland (Strasbourg, 19 February 2014)
- Italy (Strasbourg, 21 February 2012)
- Latvia (Strasbourg, 21 February 2012)
- Liechtenstein (Strasbourg, 19 February 2014)
- Lithuania (Strasbourg, 13 September 2011)
- Luxembourg (Strasbourg, 21 February 2012)
- Malta (Strasbourg, 15 October 2014)
- Republic of Moldova (Strasbourg, 15 October 2014)
- Monaco (Strasbourg, 8 February 2011)
- Montenegro (Strasbourg, 21 February 2012)
- Netherlands (Strasbourg, 15 October 2014)
- Norway (Strasbourg, 24 February 2009)
- Poland (Strasbourg, 15 June 2010)
- Portugal (Strasbourg, 9 July 2014)
- Romania (Strasbourg, 3 June 2014)
- Russian Federation (Strasbourg, 15 October 2014)
- San Marino (Strasbourg, 9 July 2014)
- Serbia (Strasbourg, 31 May 2011)
- Slovakia (Strasbourg, 26 May 2009)
- Slovenia (Strasbourg, 16 September 2014)
- Spain (Strasbourg, 8 February 2011)
- Sweden (Strasbourg, 25 September 2012)
- Switzerland (Strasbourg, 15 September 2009)
- “the former Yugoslav Republic of Macedonia (Strasbourg, 15 June 2010)
- Turkey (Strasbourg, 8 February 2011)
- Ukraine (Strasbourg, 21 February 2012)
- United Kingdom (Strasbourg, 2 March 2010)

→ Follow-up recommendations fourth round:

- Albania (Strasbourg, 19 February 2013)
- Andorra (Strasbourg, 9 June 2015)
- Armenia (Strasbourg, 25 February 2014)
- Austria (Strasbourg, 19 February 2013)
- Azerbaijan (Strasbourg, 3 June 2014)
- Belgium (Strasbourg, 22 May 2012)
- Bosnia and Herzegovina (Strasbourg, 25 February 2014)
- Bulgaria (Strasbourg, 21 February 2012)

- Croatia (Strasbourg, 9 June 2015)
- Cyprus (Strasbourg, 3 June 2014)
- Czech Republic (Strasbourg, 22 May 2012)
- Denmark (Strasbourg, 9 June 2015)
- Estonia (Strasbourg, 19 February 2013)
- Finland (Strasbourg, 7 June 2016)
- France (Strasbourg, 9 July 2013)
- Georgia (Strasbourg, 15 October 2013)
- Germany (Strasbourg, 22 May 2012)
- Greece (Strasbourg, 25 September 2012)
- Hungary (Strasbourg, 21 February 2012)
- Iceland (Strasbourg, 24 February 2015)
- Ireland (Strasbourg, 1 March 2016)
- Italy (Strasbourg, 24 February 2015)
- Latvia (Strasbourg, 24 February 2015)
- Liechtenstein (Strasbourg, 1 March 2016)
- Lithuania (Strasbourg, 3 June 2014)
- Luxembourg (Strasbourg, 24 February 2015)
- Malta (Strasbourg, 4 October 2016)
- Moldova (Strasbourg, 7 June 2016)
- Monaco (Strasbourg, 3 June 2014)
- Montenegro (Strasbourg, 24 February 2015)
- Netherlands (Strasbourg, 7 June 2016)
- Norway (Strasbourg, 21 February 2012)
- Poland (Strasbourg, 9 July 2013)
- Portugal (Strasbourg, 7 June 2016)
- Romania (Strasbourg, 16 May 2017)
- Russian Federation (Strasbourg, 7 June 2016)
- San Marino (Strasbourg, 7 June 2016)
- Serbia (Strasbourg, 3 June 2014)
- Slovakia (Strasbourg, 22 May 2012)
- Slovenia (Strasbourg, 19 September 2017)
- Spain (Strasbourg, 25 February 2014)
- Sweden (Strasbourg, 9 June 2015)
- Switzerland (Strasbourg, 22 May 2012)
- “The former Yugoslav Republic of Macedonia” (Strasbourg, 9 July 2013)
- Turkey (Strasbourg, 25 February 2014)
- Ukraine (Strasbourg, 9 June 2015)
- United Kingdom (Strasbourg, 19 February 2013)

→ Fifth round:

- Albania (Strasbourg, 9 June 2015)
- Andorra (Strasbourg, 28 February 2017)
- Armenia (Strasbourg, 4 October 2016)
- Austria (Strasbourg, 13 October 2015)
- Azerbaijan (Strasbourg, 7 June 2016)
- Belgium (Strasbourg, 25 February 2014)
- Bosnia and Herzegovina (Strasbourg, 28 February 2017)
- Bulgaria (Strasbourg, 16 September 2014)
- Croatia (Strasbourg, 15 May 2018)
- Cyprus (Strasbourg, 7 June 2016)
- Czech Republic (Strasbourg, 13 October 2015)
- Denmark (Strasbourg, 16 May 2017)
- Estonia (Strasbourg, 13 October 2015)
- France (Strasbourg, 1 March 2016)
- Georgia (Strasbourg, 1 March 2016)
- Germany (Strasbourg, 25 February 2014)
- Greece (Strasbourg, 24 February 2015)
- Hungary (Strasbourg, 9 June 2015)
- Iceland (Strasbourg, 28 February 2017)
- Italy (Strasbourg, 7 June 2016)
- Liechtenstein (Strasbourg, 15 May 2018)
- Lithuania (Strasbourg, 7 June 2016)
- Luxembourg (Strasbourg, 28 February 2017)
- Malta (Strasbourg, 15 May 2018)
- Republic of Moldova (Strasbourg, 2 October 2018)
- Monaco (Strasbourg, 1 March 2016)
- Montenegro (Strasbourg, 19 September 2017)
- Norway (Strasbourg, 24 February 2015)
- Poland (Strasbourg, 9 June 2015)
- Portugal (Strasbourg, 2 October 2018)
- San Marino (Strasbourg, 27 February 2018)
- Serbia (Strasbourg, 16 May 2017)
- Slovakia (Strasbourg, 16 September 2014)
- Spain (Strasbourg, 27 February 2018)
- Sweden (Strasbourg, 27 February 2018)
- Switzerland (Strasbourg, 16 September 2014)

- “The former Yugoslav Republic of Macedonia” (Strasbourg, 7 June 2016)
- Turkey (Strasbourg, 4 October 2016)
- Ukraine (Strasbourg, 19 September 2017)
- United Kingdom (Strasbourg, 4 October 2016)

→ Follow-up recommendations fifth round:

- Albania (Strasbourg, 15 May 2018)
  - Austria (Strasbourg, 15 May 2018)
  - Belgium (Strasbourg, 28 February 2017)
  - Bulgaria (Strasbourg, 16 May 2017)
  - Czech Republic (Strasbourg, 15 May 2018)
  - Estonia (Strasbourg, 15 May 2018)
  - Germany (Strasbourg, 28 February 2017)
  - Greece (Strasbourg, 27 February 2018)
  - Hungary (Strasbourg, 15 May 2018)
  - Norway (Strasbourg, 27 February 2018)
  - Poland (Strasbourg, 15 May 2018)
  - Slovak Republic (Strasbourg, 16 May 2017)
  - Switzerland (Strasbourg, 16 May 2017)
- Proceedings of the Seminar “Combating racism while respecting freedom of expression”, 16-17 November 2006 (Strasbourg, July 2007)
  - “Ethnic” statistics and data protection in the Council of Europe countries, by Patrick Simon, *Institut National d’Etudes Démographiques* (Strasbourg, November 2007)
  - “Cooperation for effectiveness: Local authorities and national specialised bodies combating racism and intolerance” ECRI study by Niall Crowley (Strasbourg, May 2015)
  - “National Specialised Bodies: Effective implementation of their advisory function” ECRI study by Niall Crowley (Strasbourg, December 2016)

